ශ්‍රී ලංකාවේ බන්ධනාගාර රැඳවියන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක වාර්තාව

මිනිස්බල හා රැකීරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව
නිපුනතා සංවර්ධන, රැකීරක්ෂා හා කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යංශය

නදීකා හේරත්
මානව සම්පත් සංවර්ධන සහකාර

ශ්‍රී ලංකාවේ බන්ධනාගාර රැඳවියන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක වාර්තාව

01. හැඳින්වීම.

බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදී යුගයේ සිදු කරන ලද අධිකරණ ප්‍රතිසංස්කරණයන්හි ප්‍රතිඵලක් ලෙස කැමරන් ආණ්ඩුකාරයා විසින් 1832 දි බන්ධනාගාර පිහිටුවන ලදි. මෙය බන්ධනාගාර කොමසාරිස්වරයෙකු යටතේ පාලනය වන වෙනම දෙපාර්තමේන්තුවක් ලෙස 1877 අංක 16 දරන බන්ධනාගාර පනතට අනුව 1905 ජූලි 16 දින සිට ක්‍රමවත් සහ විධිමත් ආකාරයෙන් වර්ධනය විය.

වර්තමානයේ අධිකරණ හා බන්ධනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය යටතේ පාලනය වන මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මුල් කාලයේ සිරකරුවන්ට ආරක්ෂණය හා රැකවරණය ලබා දෙන ස්ථානයක් වුවද වර්තමානයේ ඉන් ඔබ්බට ගොස් සිරකරුවන්ව මනා පුනරුත්ථාපන ක්‍රියාවලියකට යොමු කරවන සමාජ විශෝධනාගාරයක් බවට පත්ව ඇත.

මේ ආකාරයෙන් විකාශනය වූ බන්ධනාගාර පද්ධතිය වර්තමානය වන විට දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත පවතී.

02. ශ්‍රී ලංකාවේ බන්ධනාගාර.

- ආරක්ෂිත බන්ධනාගාර 04
  1. වැලිකඩ
  2. බෝගම්බර
  3. මහර
  4. අඟුණකොලපැලැස්ස

- වැඩ කඳවුරු 10
  1. හෝමාගම
  2. මීතිරිගල
  3. වීරවිල
  4. කුරුවිට
  5. වාරියපොල
  6. හංගිලිපොල
  7. කන්දෙවත්ත
  8. කඳුරුගස්ආර
  9. පිටබැද්දර
  10. අඹේපුස්ස

- රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාර 18
  1. අනුරාධපුරය
  2. කොළඹ
  3. කළුතර
  4. මීගමුව
  5. ගාල්ල
  6. නව මැගසින්
  7. බදුල්ල
  8. මාතර
  9. මඩකලපුව
  10. කෑගල්ල
  11. ත්‍රීකුණාමලය
  12. යාපනය
  13. කුරුවිට
  14. බූස්ස
  15. මොණරාගල
  16. පොළොන්නරුව
  17. වාරියපොල
  18. වව්නියාව

- විවෘත වැඩ කඳවුරු 02
    1. පල්ලෙකැලේ
    2. අනුරාධපුරය

- තරුණ වරදකරුවන්ගේ විශෝධන මධ්‍යස්ථාන 03
    1. පල්ලන්සේන
    2. තල්දෙන
    3. වටරැක

- සිර මැදිරි 23
    1. අම්පාර
    2. අවිස්සාවේල්ල
    3. බලංගොඩ
    4. බලපිටිය
    5. හලාවත
    6. ඇල්පිටිය
    7. ඇඹිලිපිටිය
    8. ගම්පහ
    9. ගම්පොල
    10. හම්බන්තොට
    11. හැටන්
    12. කල්මුනේ
    13. කිලිනොච්චිය
    14. කුලියාපිටිය
    15. කුරුණෑගල
    16. මහව
    17. මන්නාරම
    18. මාතලේ
    19. මුලතිව්
    20. නුවරඑළිය
    21. පානදුර
    22. පේදුරු තුඩුව
    23. පුත්තලම

03. බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ සංයුතිය

- බන්ධනාගාර කොමසාරිස් ජනරාල්
- අතිරේක බන්ධනාගාර කොමසාරිස් ජනරාල්
- බන්ධනාගාර කොමසාරිස්
- බන්ධනාගාර අධිකාරී
- ජේලර්
- පුනරුත්තාපන නිලධාරී
- බන්ධනාගාර සැරයන් හා නියාමක
- වෛද්‍ය නිලධාරී
- ඉංජිනේරු
- වධක

ඇතුළුව විවිධ තනතුරු වලින් සමන්විතවූ නිලධාරී මණ්ඩලයක් දෙපාර්තමේන්තුව සතු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ බන්ධනාගාර ආයතන

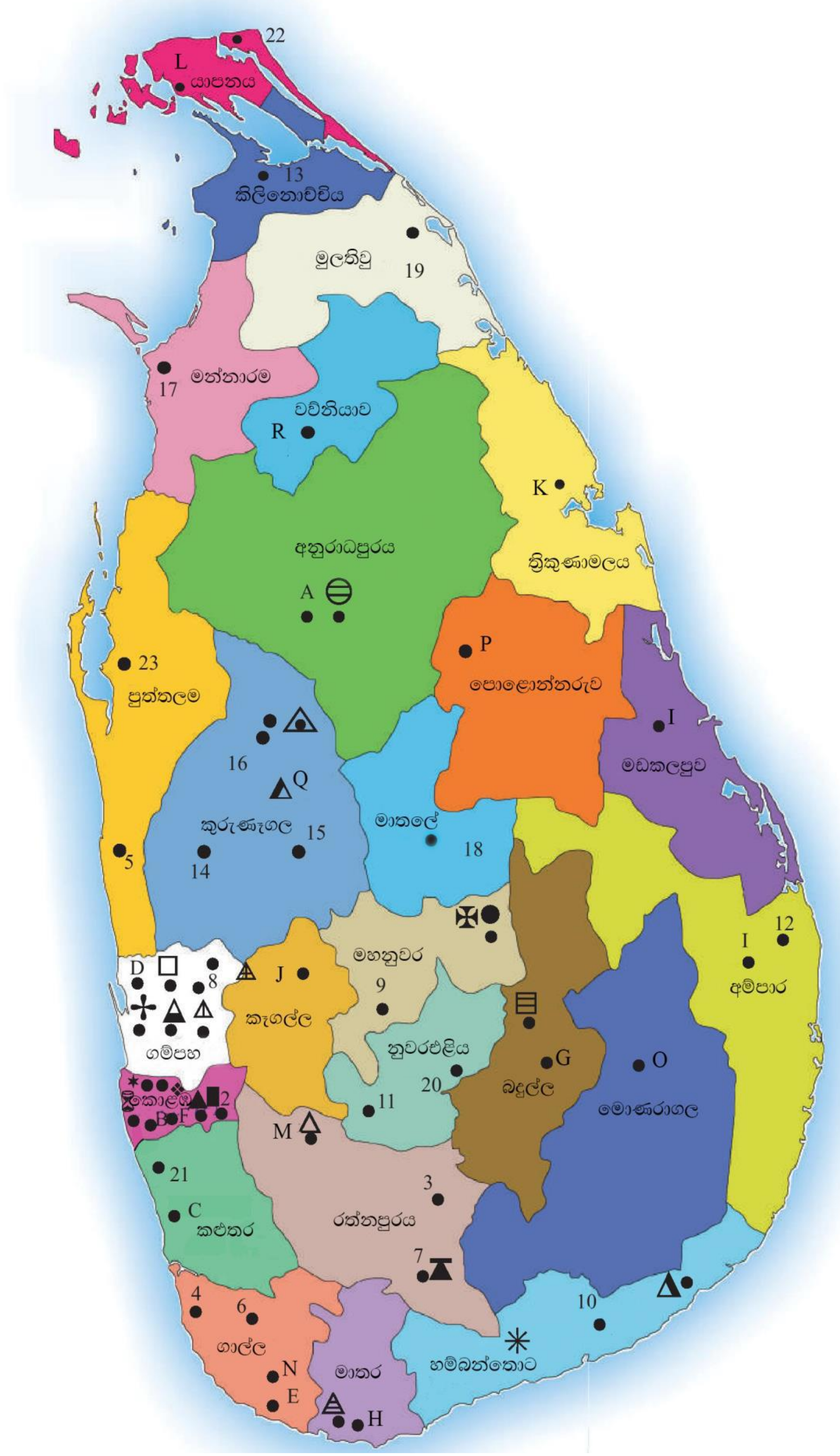

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

රූප සටහන 01

04. බන්ධනාගාර රැඳවියන් (වාර්ෂික දත්ත අනුව)

- දිස්ත්‍රික් අනුව රැඳවියන්

දිස්ත්‍රික්කය	2015	2016	2017	2018
කොළඹ	11,223	8,465	9,037	8,821
ගම්පහ	1,666	2,605	2,079	2,174
කළුතර	882	1,894	1,593	1,724
මහනුවර	590	552	738	830
මාතලේ	418	257	476	302
නුවරඑළිය	288	378	226	231
ගාල්ල	1,011	1,192	1,096	1,379
මාතර	507	633	377	382
හම්බන්තොට	82	246	285	290
යාපනය	277	422	474	421
මන්නාරම	232	192	184	117
වව්නියාව	292	288	322	305
මුලතිව්	264	233	238	140
කිලිනොච්චි	337	355	98	214
මඩකලපුව	446	469	442	326
අම්පාර	375	425	300	384
ත්‍රිකුණාමලය	332	243	208	228
කුරුණෑගල	1,496	1,354	907	1,804
පුත්තලම	594	932	296	1,036
අනුරාධපුරය	896	914	1,120	919
පොළොන්නරුව	265	234	216	564
බදුල්ල	360	328	369	364
මොණරාගල	210	256	263	244
රත්නපුර	490	588	894	947
කෑගල්ල	553	604	595	706
එකතුව	24,086	24,060	22,833	24,852

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

වගු අංක 01

වගු අංක 01 ට අනුව සිරකරුවන් දිස්ත්‍රික් අනුව ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය පෙන්නුම් කරයි. සමස්ත සිරකරුවන් 2017 වර්ෂයේ දී යම් අඩු වීමක් පෙන්නුම් කලද 2018 වර්ෂය වන විට නැවත සිරකරුවන්ගේ ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කර ඇත. සෑම වර්ෂයකදීම වැඩිම සිරකරුවන් ප්‍රමාණයක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් වාර්තා වී ඇති අතර අඩුවෙන්ම වාර්තා වී ඇත්තේ හම්බන්තොට, මන්නාරම, කිළිනොච්චිය වැනි දිස්ත්‍රික්ක වලිනි.

- අපරාධ අනුව රැඳවින් ඇතුලත් කිරීම

අයිතමය	2015	2016	2017	2018
මිනීමැරුම්	175	174	211	155
මිනීමැරීමට තැත්කිරීම	74	94	110	112
සාපරාධී මනුෂ්‍ය ඝාතනය	136	125	110	86
සාපරාධී මනුෂ්‍ය ඝාතනයට තැත් කිරීම	-	64	88	57
පැහැරගෙන යාම්	6	7	10	23
ස්ත්‍රී දූෂණ	211	199	148	201
සුළු හා බරපතල තුවාල කිරීම්	374	348	233	264
සාපරාධී බලහත්කාරය සහ බය ගැන්වීම්	50	50	18	19
නීත්‍යානුකූල නොවන සංසර්ගය සහ උත්සාහ කිරීම	35	18	28	11
සිය දිවි හානි කර ගැනීම සහ ඊට උත්සාහ කිරීම	9	13	13	-
ගෙවල් බිඳීම සහ කොල්ලකෑම	910	937	944	606
අයුතු ලෙස ඇතුල් වීම, ගෙවල් බිඳීම සහ ගෙවල් බිඳින උපකරණ ළඟ තබා ගැනීම	485	536	479	74
පැහැර ගැනීම සහ මංකොල්ල කෑම	504	671	312	331
වංචා කිරීම සහ සාපරාධී ලෙස ගෙවල් බිඳීම	369	379	485	267
සොරකම	1,218	1,220	1,278	1,075
වෙනත් අපරාධ	19,530	19,225	18,366	21,571
එකතුව	24,086	24,060	22,833	24,852

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

වගු අංක 02

අපරාධ අනුව වර්ග කර ඇති බන්ධනාගාර රැඳවියන් පිළිබඳව මෙම වගුව මඟින් විස්තර කර ඇත. වාර්ෂික දත්ත අනුව පැහැදිලි වන්නේ අනිකුත් වර්ෂ වලට සාපේක්ෂව 2018 වර්ෂය වන විට මිනීමැරුම්, සාපරාධී මනුෂ්‍ය ඝාතනය, සාපරාධී මනුෂ්‍ය ඝාතනයට තැත් කිරීම, නීත්‍යානුකූල නොවන සංසර්ගය සහ උත්සාහ කිරීම, ගෙවල් බිඳීම සහ කොල්ලකෑම, අයුතු ලෙස ඇතුල් වීම, ගෙවල් බිඳීම සහ ගෙවල් බිඳින උපකරණ ළඟ තබා ගැනීම, වංචා කිරීම සහ සාපරාධී ලෙස ගෙවල් බිඳීම හා සොරකම ආදී කරුණු සඳහා සිරගත වූවන්ගේ සංඛ්‍යාවේ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කර ඇති බවයි. මෙම වගුවට අනුව වැඩිම සිරගත වීම් ප්‍රමාණයක් සිදුවී ඇත්තේ වෙනත් අපරාධ වීම ද විශේෂත්වයකි.

- දණ්ඩනයට පත්වන කාලය අනුව බන්ධනාගාර ගත වීම

අයිතමය	2015	2016	2017	2018
මාසයකට අඩු	2,243	4,774	4,316	4,082
මාසයේ සිට මාස 6 දක්වා	2,317	11,780	11,479	12,937
මාස 6 සිට වර්ෂය දක්වා	5,509	3,214	3,195	3,199
වර්ෂයේ සිට වර්ෂ 2 දක්වා	2,322	2,502	2,251	2,620
වර්ෂ 2 සිට වර්ෂ 5 දක්වා	1,043	1,203	989	1,435
වර්ෂ 5 සිට වර්ෂ 10 දක්වා	205	226	213	216
වර්ෂ 10 ට වැඩි සහ මරණීය දණ්ඩනය ලත්	447	361	390	363
එකතුව	24,086	24,060	22,833	24,852

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

වගු අංක 03

වගු අංක 03 ට අනුව පෙනී යන්නේ 2015 වර්ෂය හැර අන් සෑම වර්ෂයකදීම මාස 06 දක්වා කාලයක් සඳහා සිරගත වූවන් ප්‍රමාණය වැඩි අගයක් ගෙන ඇති බවයි.

- මරණීය දණ්ඩන

අයිතමය	2015	2016	2017	2018
මරණීය දණ්ඩනය නියම වූ	186	180	217	168
මරණීය දණ්ඩනය වෙනස් කොට බන්ධනාගාරගත කළ සිරකරුවන්	0	0	0	0
මරණීය දණ්ඩනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ අවසන් තීරණය ලිහිල් කිරීමට සිටින සිරකරුවන්	186	180	217	168

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

වගු අංක 04

මෙම වගුව මඟින් මරණීය දණ්ඩනය නියම වූ පුද්ගලයන් පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කොට ඇත. ඒ අනුව මරණීය දණ්ඩනය නියම වූවන් 2017 වර්ෂයට අනුව 2018 වර්ෂයේ දී අඩු වී ඇත.

- බන්ධනාගාරයට ඇතුල්වීමේ අනුපාතය වාර්ෂිකව (පුද්ගලයින් 100,000 කට)

වර්ෂය	අනුපාතය
2015	115
2016	114
2017	107
2018	115

මූලාශ්‍රය :- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2018

වගු අංක 05

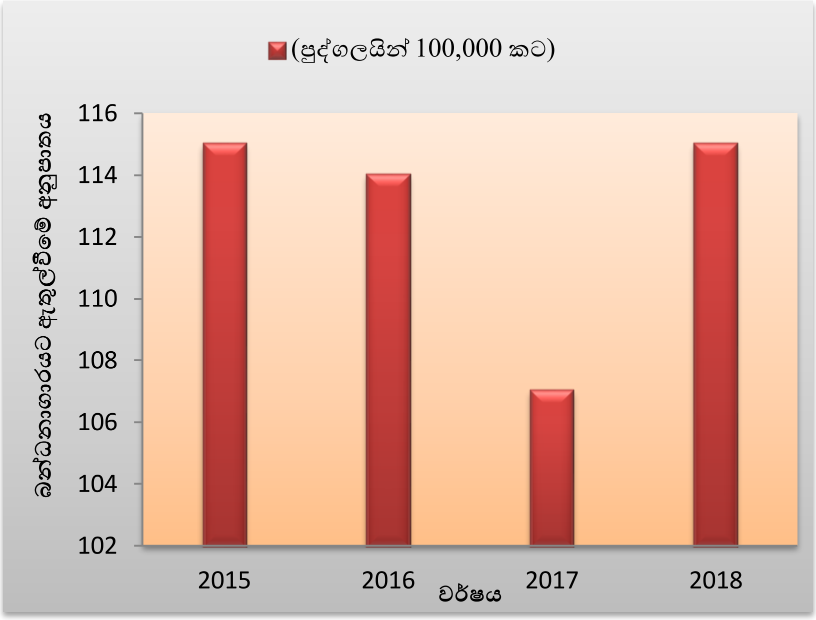

රූප සටහන 02

වගු අංක 05 මඟින් සහ රූප සටහන 02 මඟින් පෙන්වා දී ඇත්තේ පුද්ගලයින් 100,000 කට බන්ධනාගාර වීමේ ප්‍රතිශතයයි. ඒ අනුව 2015 වර්ෂයේ සිට අඩු වෙමින් පැවතියද 2018 වර්ෂදී සාපේක්ෂව වැඩි වී ඇත.

- සිරකරුවන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය 2011 – 2017

විස්තරය	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
සිරගත වූ මුළු සංඛ්‍යාව	27,018	28,390	30,760	27,588	24,086	24,060	22,833
කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	773	946	894	834	759	895	565
විවාහක මුළු සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	14,470 (53%)	16,962 (60%)	19,215 (62%)	17,953 (65%)	12,652 (52%)	15,760 (66%)	14,164 (62%)
විවාහක කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	523	713	622	555	473	629	408
විවාහයෙන් දික්කසාද හා නිත්‍යානුකූලව වෙන්ව ඇති සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	1,080	974	1,158	1,076	1,003	1,429	1,077
සිංහල ජාතිකයින් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	19,279 (71%)	20,498 (72%)	22,244 (72%)	19,093 (69%)	17,610 (73%)	13,605 (57%)	15,625 (68%)
දෙමළ ජාතිකයින් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	4,164 (12%)	4,058 (14%)	4,592 (15%)	4,459 (16%)	3,473 (14%)	5,172 (22%)	4,008 (18%)
මුස්ලිම් ජාතිකයින් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	3,299 (12%)	3,618 (13%)	3,623 (12%)	3,759 (14%)	2,950 (12%)	5,095 (21%)	3,128 (14%)
මත්ද්‍රව්‍යවලට වැරදිකරුවන් වූ මුළු සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	10,568 (39%)	9,281 (33%)	10,448 (34%)	11,990 (44%)	11,171 (46%)	10,586 (44%)	10,586 (46%)
මත්ද්‍රව්‍යවලට වැරදිකරුවන් වූ කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	152	151	113	168	178	142	157
දඩ මුදල් ගෙවීමට නොහැකි වීම මත සිරගත වූ මුළු සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	15,306 (57%)	12,045 (58%)	16,183 (53%)	14,315 (52%)	10,525 (44%)	12,670 (53%)	13,236 (58%)
දඩ මුදල් ගෙවීමට නොහැකි වීම මත සිරගත වූ කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	183	171	155	135	69	74	67
වයස අවු 40 ට වඩා අඩු වයසේ පසුවන මුළු සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	16,172 (60%)	16,571 (58%)	19,203 (62%)	16,995 (62%)	14,610 (61%)	14,834 (62%)	11,822 (52%)
වයස අවු 40ට වඩා අඩු කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	501	608	549	504	347	406	276
දෙවන වර (නැවත) සිරගතවූ සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	9,912 (37%)	8,351 (29%)	9,204 (30%)	7,837 (28%)	6,391 (27%)	7,307 (30%)	7,475 (33%)
තෙවන වර හෝ ඊට වැඩි වාර ගණනාවකදී සිරගත වූ සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	5,868 (22%)	7,512 (26%)	7,110 (23%)	4,731 (17%)	3,793 (16%)	6,271 (26%)	4,571 (20%)
පාසැල් නොගිය සිර කරුවන් සංඛ්‍යාව	1,350	1,920	1,538	1,540	1,099	1,523	1,376
8 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණක් සමත් සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	19,459 (72%)	21,314 (75%)	22,242 (72%)	20,712 (75%)	19,535 (81%)	20,425 (85%)	18,416 (81%)
උපාධිධාරී සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	41	33	45	41	75	55	113
මාස 06 කට වඩා අඩු කාලයකට සිරත වූ සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතය	13,245 (49%)	17,018 (60%)	17,974 (58%)	16,077 (58%)	14,560 (60%)	16,554 (69%)	15795 (69%)
මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ මුළු සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	107	131	124	153	186	180	217
මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ කාන්තා සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	08	09	04	02	07	04	13
මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ විවාහක සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	88	108	96	116	159	151	202
මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ සිංහල ජාතික සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	84	99	87	110	152	114	181
මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ සිංහල ජාතික බෞද්ධ සිරකරුවන් සංඛ්‍යාව	78	91	78	98	124	102	164

මූලාශ්‍රය :- සිරකරුවන්ට ආරක්ෂාව හා රැකවරණය සලසමින් ඔවුන් පුනරුත්ථාපනය කර සමාජ ගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විගණකාධිපති විශේෂ වාර්තාව

වගු අංක 06 හි සඳහන් පරිදි පාසැල් නොගිය සිරකරුවන් සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍ය 2011 හා 2017 කාල සීමාව තුලදි 1,478 ක් වේ. එම කාල සීමාව තුල සමස්ථ සිරකරුවන් සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය වූ 26,391 කින් සිරකරුවන් 20,300 දෙනෙකු 8 ශ්‍රේණිය දක්වා පමණක් සමත් වූ අය වී තිබීමත් විශේෂත්වයක් වේ. එසේම මරණ දණ්ඩණය ලැබී සිරගත වූවන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් විවාහක සිරකරුවන් වන බව පෙනී යන අතර දෙවන හෝ තෙවන වරට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිරගත වූ සිරකරුවන්ගේ සංඛ්‍යාව ද සැලකිය යුතු මට්ටමක ඇත. මත්ද්‍රව්‍යවලට වැරදිකරුවන් වූවන්ගේ ප්‍රතිශතයද වාර්ෂිකව වැඩී ඇත. එසේම බන්ධනාගාර ගතවන්නන්ගෙන් බහුතරය ධරිද්‍රතාවයෙන් හා නූගත්කමෙන් පෙළෙන, නුපුහුණු ශ්‍රමය සහිත දැනුම, කුසලතා හා ආකල්ප දුර්වල මට්ටමක පවතින පුද්ගලයින් වන බවත් නිරීක්ෂණය වේ.

05. නිරීක්ෂණ

- අඩු අධ්‍යාපනය හා සිරගතවීම අතර ඍජු සම්බන්ධයක් පවතින බව තහවුරු වේ.
- සමස්ථ සිර ජනගහනය වැඩිවීම මෙන්ම උපාධිධාරී සිරකරුවන් සහ මරණ දණ්ඩනය ලැබී සිරගත වූ සිරකරුවන්ගේ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.
- නැවත සිරගත වීම් සිදුවීම සැලකිය යුතු මට්ටමක පැවතීම.
- විවාහක සිරකරුවන්මේ වර්ධනය, විවාහයෙන් දික්කසද වූ හා නීත්‍යානුකූලව වෙන්ව ඇති සිරකරුවන්ගේ වර්ධනය සමස්ථයක් වශයෙන් ගත්කල රට තුළ සාමාජීය සංවර්ධනයට ඍජුව බලපාන ගැටළුවක් බව නිරීක්ෂණය වේ.

06. නිගමන

- සෑම දරුවකුටම පාසැල් අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම හා දහම් අධ්‍යාපනය මඟින් විනයගරුක සමාජයක් ඇති කිරීම.
- නැවත සිරගත වීම් අවම කිරීම සඳහා නිසි නිර්මාණශීලී පුනරුත්ථාපන ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කිරීම.
- මත්ද්‍රව්‍ය සමස්ත සමාජයෙන් තුරන් කිරීම සඳහා පියවර ගැනීමට අවධානය යොමු කරවීම.
- විවාහක සිරකරුවන්ගේ කලත්‍රයන් සහ දරුවන් සමාජගත වීමේදී ඇතිවන දුෂ්කරතා මඟහරවා, නිසි පරිදි සමාජ ගත කර සමාජීය සංවර්ධනයට දායක කර ගැනීම.